

Л. Ю. Гордієнко,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування

та регіональної економіки ХНЕУ ім. С. Кузнеця

050 5571803

Про розвиток структури магістерської програми спеціальності «Державна служба» на основі компетентнісного підходу

Суспільство й держава потребують підготовки нової генерації і підвищення кваліфікації вже працюючих керівників і фахівців органів державної влади та місцевого самоврядування, формування реального та перспективного резерву її кадрів, щоб своєчасно були підготовлені фахівці для заміщення нових посад, у тому числі й у нових структурах державного апарату, щоб покращувалась якість та підвищувалась ефективність управлінського процесу. Таким чином, одним із пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку України є якісний розвиток системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, в основі якої має бути покладений ефективний і якісний процес їх професійного навчання, що має базуватися на магістерських програмах, які відповідають сучасним вимогам та базуються на новітніх освітніх технологіях.

Проблема удосконалення підготовки державних службовців в сучасних умовах є предметом дослідження багатьох вітчизняних вчених, в тому числі в галузі державного управління, серед яких М. М. Білинська, О. Ю. Боровська, К. О. Ващенко, В. В. Мамонова, П. І. Надолішний, О. Ю. Оболенський, Ю. П. Сурмин та інші. Разом з тим вивчення та аналіз опублікованих за даною проблемою робіт показали, що існує необхідність подальшого розвитку теоретичних і методичних підходів щодо удосконалення системи підготовки державних службовців у сучасних умовах, в тому числі на основі розвитку магістерських програм на основі компетентнісного підходу з урахуванням новітніх освітніх технологій.

Дискусії стосовно того, що саме (тобто за якою структурою магістерських програм) і яким чином (тобто за якою освітянською парадигмою) має здійснюватися

підготовка магістрів державного управління, в тому числі за спеціальністю «Державна служба», тривають на протязі декількох років. В той же час біля десяти років підготовка магістрів державного управління за спеціальністю «Державна служба» здійснювалася вищими навчальними закладами на підставі Галузевого стандарту вищої освіти України [1], який був розроблений у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця з урахуванням багатолітнього досвіду підготовки магістрів цієї спеціальності на основі компетентнісного підходу.

Проте, зміни у Галузевому стандарті вищої освіти України за спеціальністю 8.15010002 «Державна служба» напряму підготовки 1501 «Державне управління», затверджених Нацдержслужбою 04.02.2013 р. (далі – Галузевий стандарт), не врахували новітні підходи, які відповідають ідеям Болонського процесу та Дублінським дескрипторам (Dublin Descriptors), відповідно яким випускники магістратури [2]:

мають продемонструвати знання та уміння на рівні, що забезпечують можливість аналізувати, оцінювати й порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у відповідній галузі знань;

можуть застосовувати свої знання та володіють компетенціями, які дозволяють вирішувати завдання в новому, широкому (міждисциплінарному) контексті у відповідній галузі знань;

спроможні інтегрувати знання, вирішувати складні завдання в умовах неповної інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення;

володіють методами проведення сучасних експериментів і можуть давати науково обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам;

можуть чітко, аргументовано доводити до аудиторії фахівців наукову інформацію та свої висновки;

мають компетенції самоосвіти та саморегулювання.

Так, наприклад, у новому додатку Б до Галузевого стандарту модернізована нормативна дисципліна «Державне управління», яка містить одинадцять змістовних модулів, стосовно структури та змісту відповідної дисципліни попередньої редакції Галузевого стандарту, яка включала три змістовних модуля, системно пов'язаних та побудованих на основі компетентнісного підходу та ідей Болонського процесу

відповідно Дублінським дескрипторам (Dublin Descriptors), значно програє. Крім того, слід підкреслити, що структура та зміст цієї модернізованої нормативної дисципліни включає деякі змістовні модулі, в назві яких перелічені вже не існуючі органи виконавчої влади, структуру та основні функції яких пропонується вивчати слухачам магістратури державної служби.

Враховуючи, що в Україні почався процес системного реформування, який включає в тому числі оптимізацію системи органів виконавчої влади [3], структура і зміст нормативних дисциплін управлінського циклу мають забезпечувати можливість аналізувати, оцінювати й порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у галузі державного управління з метою формування у майбутніх магістрів державної служби спроможність інтегрувати знання, вирішувати складні завдання в умовах неповної інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення.

Отже структура магістерської програми спеціальності «Державна служба» має забезпечити організацію навчання державних службовців спрямовану на розвиток кадрів публічної адміністрації, які вміють досягати нових цілей, реалізовувати складні завдання і гнучко пристосовуватися до нових умов та середовища.

Список використаних джерел

1. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика. Освітньо-професійна програма підготовки. Засоби діагностики якості вищої освіти. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2004. – 142 с.

2. Кучеренко Д. Г. Розвиток магістерської підготовки в процесі модернізації галузевих стандартів вищої освіти / Д. Г. Кучеренко // Модернізація галузевих стандартів вищої освіти та розвиток магістерських програм у галузі знань «Державне управління» : матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 24-25 жовт. 2013 р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, К. О. Ващенко, М. М. Білинської – К. : НАДУ, 2013. – С. 108-109.

3. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442 // Урядовий кур'єр від 16.09.2014 р. № 169. – С.14.